

درگاه

اون بش کونده برنشر اولنور

۲۰ توز ۳۳۷

نومرو : ۷

برنجی سغه : برنجی جلد

سسی می؟ اوایل طن ایدیدورم که بو سوؤاله وهاله
منی بر جواب بیرمکه تردد ایتمهک ایچون یالکز
کور اولماق کافیدر .

پک آشکاردرکه تیاترومنی ده غریدن آلدیغیز
معین و عصری شکلرله اصلاح ایتکده یز ،
فقط عیا بویکی شکلر و آنلا له ترنم و تمیل ایتدیکن
اثرلری کندی و حرکت سوزکچدن کچیردیکن زمان
آزده قالان شئی ایتدیکن دنک احتوا ایدیه ری؟
هیچ شبهه یزکه، خایر .. چونکه سن اوایل لازم
اولدینه قوتله اعتقاد ایدیدورم که باقرض سامی پک
بر تابلوسنده کوردیکم ، خطوطی ، الوان و اضلالله
یز اوستنه عکس و ترنم اغش ملی بر آنی نه قدر
صمیمتله غمه بورسهم ، صحنه ده تمیل و تمیل ایدیه حکم
اشخاصی و او اشخاصک یضادینی و قه قه ده ده شو نوش ،
دو پوش حاصلی بتون اوصاف فارق و آنانیله اوقدر
غمه لیم . لکن سنه لردن بری بو قدر «بزم» اولان
بودرجه «بزی» کوسترن بر اثری هیچ صحنه من
یشاتامادی و سنه لردن بری ملی تماشا سالنامه سند
برک اسمدن نشقه بو بولده اثبات وجود ایدن بر
ایکنجی اسی مع التأسف وضو حاله اوقو یابورز .
پک ممتاز استاد اولتی استعدادنی کوسترن سماده
اولاسه تماشا من حقیقه بتون بتون امیدسز برخسته
حالده کوروله حک و اکثر بیه سار عده اشخاصک
دوشو نوش ، حسن ایدیشی ، برکله ، امله یاشاشی آدانه ،
قادیلر من آدانه ، اونانیلر من آدانه اولدینه نظر
صحنه منی بو ضمن «دامالا کادیتاسون» ! دن
قورناروق ایکنکی ده قالیه جقدی . نه یازیق که تماشا
صنعتی اصلاح و ملی بر مؤسسه وجوده کتیرمک
مقصدیله اولانان یگانه هیئت من دارالبدایع اداره سی ده
آتی سنه لک عمری اچنده ملی تماشا ، وائلری تیشدیرمک ،
کنج استعدادلری تشویق و ارشاد ایتک ایچین بر
مسابقه بیله آچامادی . حاصلی تماشا منک تام مناسیله
ملی اولانیلایسی ایچون بو بوندن چوق ده اساسلی
چاره و عاملر واردر .

بن ، سوکی مملکتزده بدیخت صنعتک برکون
لایق اولدینی مرتبه ارتقا و اعتلا ایدیه جکنه قطعاً
ایمان ایدیدورم . یالکز بو کوزل حقیقی ادراک ایدیه
بیلیم من ایچین بو کسک ، صارمیاماز و یکیلر عزملی
برمجید لازم . بقالم بونه وقت دوغ جق؟ . فقط بوندن
دها اولده بو خصوصده اوله حکومت ، صوکر اخلفه
و تماشا من غایب برطاقم وظیفه لر واردر . بوندن ده
اوکرده کی مصاحبه مزده بحث ایدرز .

اسماعیل غالب

بغشی فقیه

بغشی فقیه و اثری

اوزون زماندر اکثر قریضری چوق مهم خطابه
دوشورمن بغشی فقیهک اثری حقدنه بزمده آلدیک
و ثانی نسینده محاکات تاریخیه سردینه کرشمه مزه
الک بویک سبب ، بو خصوصده اهمیتندن چوق آز
یازی یازلدیغیز .

بزمده کی تاریخچیلر چوق جانلی و مهم مسئله لک
بعضیلرینی فقدان و ناثقندن ، بعضیلرینی ده فضله مجبولانه
بوروندیکندن تدقیقه کیرشمه زلر . ذاتاً بوکون علمک
چوق درین نقطه لرند تدقیقانه بولومش ذواتک
آمارای اوقدر کوچوک بریکون طونارکه ، سطحی
اثرلرک درنده بری قدرده دکادر . مملکتده علم
و اثر بحرانی صوکر درجه بو بوکدر . بوکون تورکیاده
تورکیانه دائر آوروپاده کی آثارک بلکه الی ده بری
قدر کتاب بو قدر . هله تورک تاریخنک ده مخطوط
اساسیه منی کوسترن بر اثری عکس بولماسی مملکت
ایچون طبعی پک بویک عاردر .

*

«بغشی فقیه» لک برکتانی بولدیغینی ایلک اول
کاتب چلی نك «كشف الفنون عن اسمی» کتب الفنون
نام اثرندن اوکر منیورز . مشارالیه «عاشق باشازاده»
نك کتابی یازارکن «انه اخذه عن کتاب الشیخ
بغشی فقیه بن الیاس وکان الشیخ بغشی اودع فیه
ماسمه من ولده الیاس و هو من ائمة السلاطان اورخان» .
دییه بو اثرندن بحث ایدیدور .

کاتب چلی نك عبارده سنندن آکلا بورزکه عاشق
باشازاده یه مأخذ اولان اثر بو بغشی فقیهک کتابی
ایمش . حالوکه عاشق باشازاده بوجهت حقدنه
«مناقب آل عثمانی تأییلده خانه کاتبه امام اوغلندن
نقل ایدرین . «دیور . بوندن اولنکی عبارده ده
بغشی فقیهک اوند خسته یاندیغی سوبلیور .
بوایضاحاتدن اودورده صاغ اولان بغشی فقیهک بر
اثر یازدینی دکل احمد عاشق یه ، کوره بیلدیکی و دیو
بیلدیکی وقعه لری حکایه ایتدیکی آکلا شیلور . لکن
کاتب چلی احمد عاشق بغشی فقیهک کتابی مأخذ اخذ
ایتدیکی سوبله شدی . فقط اصل کتاب صاحبک
بغشی فقیه راوی اولاروق کوسترنه قارشی بر
دیگرینک ده عکسکی ادعائیه سی بالطبع قبول اوله ماز .
بو خصوصده کاتب چلی نك بر خطایه دوشدیک آشکاردر .
اگر بویله برکتانی احمد عاشق کندی اثرینه مأخذ
اخذ اغش اولسه ایدی ، هر حالده بغشی فقیه راوی
اولاروق کوسترنزدی . بناء علیه بغشی فقیهک برکتانی

بو قدر . او ، یالکز ایشندکیرینی و کوره بیلدیگیرینی
احمد عاشق یه نقل ایتشدور . کاتب چلی مذکور
اثرنده «ذکر فیه» دییه رک عاشق نك اثرنده یازدینی
سوبله سی خطاسی ده او واضح بر صورتده کوسترن .
چونکه یوقاریده سوبله دکیز کی احمد عاشق اوایل
برشی سوبله مور . بناء علیه کاتب چلی او عبارینی
یا کاش آکلا برق احمد عاشق یه اسناد ایله بویله
بر کتاب اورتیه چیقارمشدر .

نجیب عاصم نك ، «تاریخ عثمانی انجمنی
مجموعه سی ، جزء ۱ ، ص : ۴۴» بومشله حقدنه
نشری ملانک «جهاننا» سندکی شو عبارتی نقل
ایدیدور : «بعض تقاتدن ایشندک که حتی قدوة المتقین
مولانا ایاس ایتدی ، بن اورخانک لک کابدارینه
بولوشدم بیرکینی ایدی . ایتدی آعدن و ددمدن
ایشندم .

صوکره «بوندن کاتب چلی نك بواسی الیاس دیه
ضبطه» انجمنی خاطره کله بیلدییه بر مطالعه بوروتورلر .
کاتب چلی نك بوراده کی ایاس اسمنی الیاس دییه
نقل انجمنی ذره قدر وارد خاطر اولاماز . چونکه
کاتب چلی «الیاس» ی بغش فقیهک پدری اورخان
غازینک امامی اولاروق کوسترنیور . حالوکه یوقاریده کی
نشری ملانک عبارده سند الیاس ایسه سلطان اورخانک
احص اولدینی آشکاردر . بو ایاس اورخان غازی نك
دورنی کورده منش ، آنجق اودوری ادراک ایدن
برذاته بولشمشدر . بونک ایچین کاتب چلی نك الیاس
حقدنه «هو من ائمة السلاطان اورخان» دییه سنه
بایلیرسه بوراده کی ایاسک بام باشقه برذات اولدینی
تظاهر ایدر .

عالی نك ده «عاشق باشازاده تاریخی» نك مقدمه سی
یازارکن ، «تورک مناقب توارخی اخصار ایشدم»
دیمکده اولسی بویله بر اثرک موجودتی ظنی تولید
«ایتدیکنی سوبلیور . حالوکه بوراده «مناقب
توارخ» عبارده سنندن مقصد «ازمنه سالفه مناقبی»
دیکدر . بزمده تاریخ کله سی یالکز «historique
Oeuvre» ، مناقب اولاروق قولانیلماز . تاریخ ،
«Ere , Faits historique , Chronogramme» ،
«Date» ، مناقبلرندده استعمال اولوبور . ذاتاً عالی
بلکده سوبله دیکی کی بونی برکتان عد اغش
اولسقی مؤلفک دیگر افاده سیله قابل اولاماز .

بو تون بوایضاحاتدن واضحاً آکلا شیلرکه ، بغشی
فقیهک اثری بو قدر . بونک عکسکی اورتایه آتان
کاتب چلی احمد عاشق نك ایضاحنه اسناد آسوبله مور .
لکن عاشق باشازاده بویله برشی سوبله مور . بناء
علیه کاتب چلی یا کلدشدر .

صمیم نامی